

Forslag

til

Lov om statstilskud til socialforsorg m. v. i Grønland.

Fremsat den 20. marts 1968 af *ministeren for Grønland*.

Ministeren for Grønland bemyndiges til fra den 1. januar 1968 at yde tilskud til dækning af indtil $\frac{3}{10}$ af de udgifter, der

afholdes af landsrådet og kommunerne i Grønland til socialforsorg og foranstaltninger med henblik på arbejdsmarkedet.

Bemærkninger til lovforslaget.

I overensstemmelse med henstillinger fra Grønlandsrådet og landsrådet har Ministeriet for Grønland i de seneste år arbejdet med gennemførelsen af en nyordning af den grønlandske forsorg.

Det er herved erkendt, at der for en stor gruppe af den grønlandske befolkning foreligger en række individuelle sociale tilpasningsvanskeligheder, der blandt andet manifesterer sig i øget alkoholforbrug, voksende ungdomsproblemer, stabilitetsproblemer på arbejdspladsen og børnepasningsproblemer. Det må endvidere med sikkerhed forudses, at disse vanskeligheder vil øges væsentligt i de kommende år som følge af det voksende tempo i hele samfundsudviklingen og herunder navnlig den voksende indvandring til byerne. En negligering af disse problemer vil således betyde, at man på meget følelig måde vil hæmme hele udviklingen med virkning for en række samfundsområder, som f. eks. erhvervsområdet, uddannelsesområdet og sundhedsområdet.

Når udviklingen på det sociale område ikke har kunnet holde trit med de senere års udvikling inden for andre grene af det grønlandske samfund, er dette i væsentlig grad begrundet i finansielle forhold.

Ved gennemførelsen i 1950 af den af Grønlands-kommissionen foreslåede nyordning blev finansieringen af offentlige udgifter delt mellem staten og de lokale kasser, således at staten fuldt ud dækkede udgifterne til skoler og sundhedsvæsen, administration m. v., medens udgifterne til det grønlandske socialvæsen skulle dækkes af landskassens indtægter ved beskatning af en række luksusbetonede varer.

Denne finansieringsordning har dog ikke bestået

Min. f. G. j. nr. 2300-01-05.

uændret, idet staten fra 1954 har ydet et tilskud på 50 pct. af udgifterne ved driften af børneinstitutionerne, hvis opførelse helt overvejende er sket på privat initiativ, finansieret gennem bidrag fra Kong Frederik IX's og Dronning Ingrid's fond til bekæmpelse af tuberkulosen i Grønland og danske foreninger og fonds. Staten har tillige fuldt ud dækket udgifterne ved driften af lærlingehjemmene, hvis opførelse er bekostet af landskassen.

Siden 1964 er der endvidere sket følgende ændringer i den oprindelige finansieringsordning:

1) Efter forslag fra Grønlandsudvalget af 1960 blev der ved lov nr. 49 af 25. februar 1964 indført almindeligt børnetilskud, som fuldt ud finansieres af staten (ca. 4 mill. kr. årlig).

2) Grønlandsudvalget af 1960 stillede i sin betænkning forslag om et omfattende investeringsprogram for sociale institutioner i Grønland for ti-året 1966-75, men henskød samtidig dette forslag til en detailgennemgang. Grønlandsudvalget tog ikke endelig stilling til finansieringen af den øgede aktivitet, men fandt, at landsrådet måtte have forhøjet sin støtte fra staten, enten i form af et rådgighedsbeløb eller tilskud til specielle formål. Grønlandsudvalget foreslog, at dette i første omgang skulle ske ved, at det eneretsprovenu, som Den kgl. grønlandske Handel oppebar ved at tage en meravance på en række afgiftspligtige varer, i fremtiden overdroges til landskassen til bestridelse af socialpolitiske opgaver. Dette forslag blev gennemført i 1965.

3) Gennemførelsen af lov nr. 229 af 8. juni 1966